

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ

#១១

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តុលា-ធ្នូ
២០១៧

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការអនុវត្ត

ភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នសិក្សាលើផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយមានការគាំទ្រពីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជាកំពុងបង្កើតនិងប្រតិបត្តិការគ្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងចំណេះដឹងនិងព័ត៌មានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ភាពជាដៃគូលើផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺជាសមាសភាគចម្បងមួយដែលត្រូវអនុវត្តជាមួយសាកលវិទ្យាល័យគ្រឹះស្ថានសិក្សានិងស្រាវជ្រាវដើម្បីកសាងសមត្ថភាពនិងចំណេះដឹងស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា។

ក្នុងន័យនេះ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងអគ្គលេខាធិការដ្ឋានកំពុងរៀបចំបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងរយៈពេលវែងជាមួយស្ថាប័នសិក្សានិងស្រាវជ្រាវនៅកម្ពុជា ដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងនិងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយផ្នែកលើកសុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានបានបង្កើតភាពជាដៃគូផ្លូវការជាមួយគ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួនបួន ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងកសាងសមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព រួមបញ្ចូលទាំងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជីវៈចម្រុះ សេដ្ឋកិច្ច បៃតង និងវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា។ គ្រឹះស្ថានទាំងបួននោះរួមមានសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្មសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ សាលាជាតិកសិកម្មព្រៃកលៀប និងសាកលវិទ្យាល័យមានជ័យ បានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសហ

កទៅទំព័រទី១

មាតិកាព័ត៌មាន

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការអនុវត្ត

- ភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នសិក្សាលើផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១
- ការជ្រើសរើសអាទិភាពគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ២
- ការប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត និងការប្រែប្រួលអាកាស ៣

កិច្ចចរចាអន្តរជាតិស្តីពីអាកាសធាតុ

- ជំហរបស់ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់COP23 នៃUNFCCC ១

សម្លេងឥម្មសង្គាន

- ភាពងាយរងគ្រោះនៃការចិញ្ចឹមជីវិត របស់យុវជននៅតំបន់ភ្នំពេញស្ទឹងត្រែង ៤
- ការធ្វើប្រឌិតថ្មីនៃឡដើរឧស្ម័នខ្ពស់មធ្យមសម្រាប់បរិស្ថានឆ្នាត ៥

ការចេញផ្សាយបន្ទាប់ ៦

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនានាពេលខាងមុខ ៦

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗនានាពេលខាងមុខ ៦

អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពនិងស្ថាប័នសិក្សាចំនួនបួន ចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព នាថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧

កិច្ចចរចាអន្តរជាតិស្តីពីអាកាសធាតុ

ជំហររបស់ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់COP23 នៃ UNFCCC

សន្និសីទបណ្តាភាគីលើកទី២៣ (COP23) ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅទីក្រុងបោន ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ បានចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ០៦ ដល់ ១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប្រទេសហ្វីលីពីន។ សន្និសីទនេះបានប្រមូលផ្តុំសមាជិករដ្ឋទាំងអស់ចំនួន១៩៥ប្រទេស សរុប១៦០២៥នាក់ រួមបញ្ចូលទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនិងតំណាងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាសកល។ ប្រទេសហ្វីលីពីនបានគូសបញ្ជាក់ពីចក្ខុវិស័យក្នុងនាមជាប្រធានថា ត្រូវ

មានតម្លាភាព រួមបញ្ចូលទាំងអស់គ្នា ជំរុញកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស និងពន្លឿនសកម្មភាពអាកាសធាតុសម្រាប់សង្គមដែលងាយរងគ្រោះ។

គណៈប្រតិភូកម្ពុជាចំនួន២២រូប ដឹកនាំដោយក្រសួងបរិស្ថានរួម ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចូលរួមក្នុងសន្និសីទនេះ ដើម្បីបង្ហាញពីជំហរបស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

កទៅទំព័រទី៣

ចំណាប់អារម្មណ៍របស់និពន្ធនាយក

សូមគោរពប្រិយមិត្តអ្នកអាន យើងខ្ញុំសូមស្វាគមន៍ចំពោះការអានព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាននេះចេញផ្សាយរៀងរាល់ត្រីមាស ដើម្បីផ្តល់បញ្ជាក់អំពីការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយអាកាសធាតុថ្មីៗនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងបច្ចុប្បន្នភាពការងារជាច្រើនដែលអនុវត្តក្រោមអណតិស្ថាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ ដោយឡែកក្នុងត្រីមាសទី២និងទី៤នៃឆ្នាំនីមួយៗ យើងនឹងបន្ថែមការចែករំលែកបទពិសោធន៍សំខាន់ៗដែលអនុវត្តដោយអង្គការដៃគូនិងសហគមន៍នានាឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាប្រិយមិត្តអ្នកអាននឹងផ្តល់ធាតុចូលដូចជាការផ្តល់មេរៀនល្អៗនិងករណីសិក្សានានាដែលនាំឱ្យព្រឹត្តិបត្រនេះជោគជ័យ។

ត្រូវការរៀបចំ និងត្រួតពិនិត្យ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាននេះ ត្រូវបានរៀបចំកែសម្រួល និងផលិតដោយនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា។

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការអនុវត្ត

ភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នសិក្សាលើផ្នែកប្រែប្រួល...

ភារីទំព័រទី១

ប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព នៅក្រសួងបរិស្ថាន នាថ្ងៃទី ១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧។

នេះគឺជាលើកដំបូងដែលក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពបានបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការរយៈពេលវែងជាមួយស្ថាប័នសិក្សា ដើម្បីធ្វើការកែលម្អការអប់រំ ការយល់ដឹង ចំណេះដឹង ព្រមទាំងសមត្ថភាពមនុស្សនិងស្ថាប័ននៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ ទម្រង់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរួមមាន ការស្រាវជ្រាវផ្នែកលើគោលនយោបាយការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យ ព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងក្នុងចំណោមអ្នកសិក្សា អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងអ្នកអនុវត្តព្រមទាំងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពនិស្សិតនិងសាស្ត្រាចារ្យ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពក្នុងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍ

អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ប្រគល់សៀវភៅសទ្ទានុក្រមការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជូនសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ នៅរាជធានីភ្នំពេញ

ដោយនិរន្តរភាព និងកសាងសមត្ថភាពលើការច្នៃប្រឌិតផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការស្រាវជ្រាវ និងការយល់ដឹង សំដៅសង្គមគម្ពាធរវាងវិទ្យាសាស្ត្រនិងគោលនយោបាយ។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ្រោងនឹងបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យចំនួនពីរបន្ថែមទៀតនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨។

ការស្រាវជ្រាវនិងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ផ្អែកតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ២០១៤-២០២៣ ការស្រាវជ្រាវចំណេះដឹង និងច្នៃប្រឌិត គឺជាផ្នែកសំខាន់មួយនៃការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា។ ជាចាំបាច់ យើងត្រូវធ្វើការកំណត់អាទិភាពសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុច្បាស់លាស់ ដើម្បីជួយសម្រួលនិងកំណត់ទិសដៅនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងពេលវេលាបច្ចុប្បន្ននិងអនាគតក្នុងការស្រាវជ្រាវលើផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលអនុវត្តដោយគ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាំងនេះ នឹងក្លាយជាមូលដ្ឋានចំណេះដឹងប្រែប្រួលអាកាសធាតុកាន់តែវែងមាំសម្រាប់គាំទ្រដល់ការសម្រេចចិត្ត និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តវិធានការឆ្លើយតបដល់មូលដ្ឋាន។

ការពិភាក្សាស៊ីដម្រៅអំពីអាទិភាពនៃការស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បានធ្វើឡើងនៅក្នុងសិក្ខាសាលាចែករំលែកចំណេះដឹងនៅខេត្តសៀមរាប កាលពីថ្ងៃទី៥-៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ/កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា។ ក្រោមប្រធានបទ “ការស្រាវជ្រាវនិងការអនុវត្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា” អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងអ្នកអនុវត្ត បានចែករំលែកបកគំហើញថ្មីៗនិងមេរៀនទទួលបានពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវកន្លងមក ដើម្បីបង្កើតជាអាទិភាពរួមមួយសម្រាប់ស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ កិច្ចពិភាក្សាបានធ្វើឡើងដោយយកអាទិភាពនៃការស្រាវជ្រាវនិងការច្នៃប្រឌិតដំបូងដែលរៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៅឆ្នាំ២០១៥ ហើយអង្គសិក្ខាសាលាបានរកឃើញអាទិភាពស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុសរុបចំនួន ១៨ (ដូចមាននៅក្នុងប្រអប់)។

កិច្ចពិភាក្សានេះនឹងប្រើជាធាតុចូលសម្រាប់រៀបចំរបៀបវារៈស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិគាំទ្រដល់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាតិដោយផ្អែកលើអាទិភាពគោលនយោបាយជាតិនិងគម្ពាតស្រាវជ្រាវ។ ជំហាន និងអនុសាសន៍បន្ទាប់សម្រាប់អនុវត្តនាពេលអនាគតរួមមាន៖

- ▶ បង្កើតរបៀបវារៈស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ គាំទ្រដល់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុថ្នាក់ជាតិដោយផ្អែកលើអាទិភាពគោលនយោបាយជាតិនិងគម្ពាតដែលមានស្រាប់។

សារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់និងការកាត់បន្ថយ

១. ការស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាដែលចំណាយថ្លៃទាប បញ្ចេញកាបូនទាប និងសមស្រប សម្រាប់ថាមពល ឧស្សាហកម្ម និងគ្រប់គ្រងសំណល់
២. ការសិក្សាភាពមិនប្រាកដប្រជាភាពកាត់បន្ថយកាបូនក្នុងការប្រមូលការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHGs) ថ្នាក់ជាតិ និងការដកចេញពីការបញ្ចេញសំខាន់ៗ
៣. ការកែលម្អទិន្នន័យសកម្មភាពនិងមេគុណបញ្ចេញសម្រាប់ប្រភពសំខាន់ៗនៃសារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ថ្នាក់ជាតិ
៤. ការសិក្សាយុតិយ្យអំពីស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងទីក្រុងស្អាតទៅលើការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់/សមត្ថភាពធនធាន

បន្ទុក

៥. ភាពធន់អាកាសធាតុនៃប្រព័ន្ធផលិតកម្មស្បៀងសម្រាប់បង្កើនសន្តិសុខស្បៀង
៦. ការសិក្សាយុតិយ្យអំពីហានិភ័យសុខាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងគោលនយោបាយចាប់ពីរយៈពេលខ្លីដល់រយៈពេលមធ្យម និងឥទ្ធិពលជាបន្តបន្ទាប់ (ដោយផ្ដោតលើក្រុមងាយរងគ្រោះដែលប្រឈមនឹងមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់អាកាសធាតុ)
៧. ការសិក្សាយុតិយ្យអំពីតួនាទីរបស់កម្មវិធីគាំពារសង្គមនិងការផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនក្នុងការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹងវិសម្របនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (រួមបញ្ចូលទាំងការវិភាគយែនឌ័រ)
៨. ការបង្កើតវិធីសាស្ត្រពិគ្រោះទៅលើដែលមានការចូលរួម និងបន្តផ្អែកលើសហគមន៍/ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
៩. ការបង្កើតវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃបច្ចេកវិទ្យាបន្តនិងការគណនាថ្លៃចំណាយវិធានការបន្តសម្រាប់ការធ្វើផែនការថ្នាក់មូលដ្ឋាន
១០. បរិយោជកម្មសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី - វិភាគទានជាវិធីសាស្ត្រដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធគណនេយ្យធនធានធម្មជាតិក្នុងបរិបទប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
១១. ឥទ្ធិពលរបស់អេលីណូទៅលើទឹកនិងអនាម័យនៅកម្ពុជា
១២. ការកំណត់បច្ចេកវិទ្យាវិធីសាស្ត្រដើម្បីកាត់បន្ថយការបោតបង់ទឹកសម្រាប់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រខ្នាតមធ្យម
១៣. ការសិក្សាអំពីលទ្ធភាពទឹកក្រោមដីសម្រាប់ការប្រើប្រាស់យូអេដង
១៤. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវនិងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងការវិភាគថ្លៃបន្ត/ថ្លៃដើម្បី-ផលប្រយោជន៍

ការអនុវត្តភាពធន់ដល់បញ្ហាស្រាវជ្រាវ

១៥. ការយល់ដឹងអំពីតួនាទីនៃការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីក្នុងការបន្តនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការកាត់បន្ថយ
១៦. ការយល់ដឹងអំពីភាពធន់ទីក្រុង - អនុសាសន៍តាមបែបបច្ចេកទេសនិងគោលនយោបាយសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍នៅដ្ឋានបញ្ចេញកាបូនទាប (រួមបញ្ចូលទាំង អភិបាលកិច្ច ការគ្រប់គ្រងការធ្វើផែនការ និងប្លង់រចនា)
១៧. ការសិក្សាយុតិយ្យគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដីប្រកបដោយនិរន្តរភាព
១៨. ការសិក្សាយុតិយ្យអំពីស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងទីក្រុងស្អាតទៅលើការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់/សមត្ថភាពធនធាន

- ▶ ប្រមូលផ្តល់ទិន្នន័យស្រាវជ្រាវនានាដែលមានស្រាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអាទិភាពដែលបានរកឃើញខាងលើ។
- ▶ អនុវត្តភាពជាដៃគូផ្នែកប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាមួយសាកលវិទ្យាល័យ ដើម្បីកំណត់យន្តការល្អសម្រាប់ស្រាវជ្រាវនៅកម្ពុជា
- ▶ លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងចំណេះដឹងដើម្បីឱ្យលទ្ធផលស្រាវជ្រាវទាំងអស់ត្រូវបានប្រើប្រាស់។

របាយការណ៍សិក្ខាសាលា មាននៅក្នុង [តំណភ្ជាប់](http://www.camclimate.org.kh) ឬ www.camclimate.org.kh

ការប្រកាសជាអឌ្ឍិកប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្តនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្តនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផែនការបន្ត ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ ដោយមានតំណាងក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួង ស្ថាប័ន ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ សាកលវិទ្យាល័យ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ សរុប១១០នាក់ នៅសណ្ឋាគារភ្នំពេញ។

ក្របខណ្ឌនេះមានគោលបំណងដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពកម្ពុជាក្នុងការ ទទួលបានហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម និងវិភាគអំពីតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុនិងគម្លាត ដែលមាន។ ឯកសារនេះពិនិត្យលើទិដ្ឋភាពនៃហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ អន្តរជាតិ ផ្តល់អនុសាសន៍រយៈពេលមធ្យមនិងរយៈពេលវែង ក៏ដូចជា រយៈពេលខ្លីសម្រាប់សកម្មភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាទិភាពចំនួន៤០។

សកម្មភាពអាទិភាពវិភាគចេញពីផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យសរុប ចំនួន៤០ ត្រូវបានបែងចែក ជាបីក្រុម។ អនុសាសន៍សំខាន់ៗនៅក្នុងក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែន ការជាតិបន្ត រួមមាន៖

- ▶ សកម្មភាពអាទិភាពគួរបន្តអនុវត្តតាមបែបវិស័យឬកម្មវិធី ជាជាងគម្រោងតូចៗ

ឯកឧត្តម អ៊ាង សុផល្លែត អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន ប្រគល់សៀវភៅ ជូនតំណាងក្រសួងបរិស្ថាន នាថ្ងៃទី១២ ខែតុលាឆ្នាំ២០១៧ នៅសណ្ឋាគារភ្នំពេញ

- ▶ តម្រូវការបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពរៀបចំគម្រោងនិងថវិកា
- ▶ យ៉ាងថ្នាក់ជាតិស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រអាកាសធាតុ/ចំណេះដឹង/ការអភិវឌ្ឍ ត្រូវការរៀបចំបន្ថែមទៀត
- ▶ ពង្រឹងការសម្របសម្រួលការបញ្ជ្រាបភាពជន់ទ្រាំនឹងអាកាសធាតុ តាមវិស័យទៅក្នុងផែនការ និងថវិការបស់ក្រសួង
- ▶ បង្កើនការរួមបញ្ចូលទិដ្ឋភាពយេនឌ័រឆ្លើយតបនឹងអាកាសធាតុ

គរទំព័រទី៤

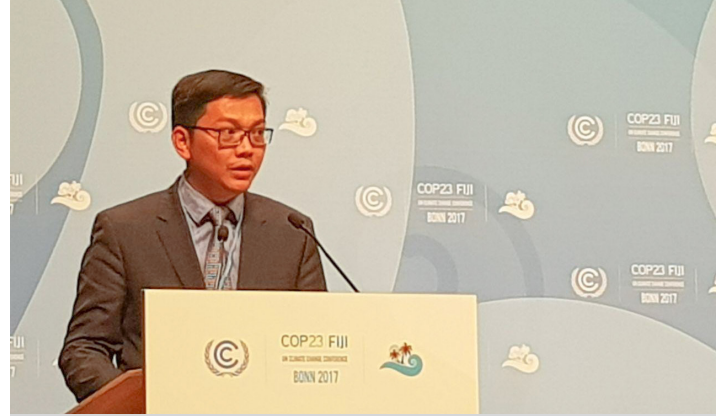
កិច្ចប្រចារអន្តរជាតិស្តីពីអាកាសធាតុ

ទំហំរបស់ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់COP23 ...

គរទំព័រទី១

កម្ពុជាមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ដោះស្រាយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុទាន់ពេលវេលា ហើយបានបញ្ជូនផែនការចូលរួមចំណែក របស់កម្ពុជាក្នុងអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ (NDC) ផងដែរ។ កម្ពុជាបានអំពាវនាវដល់គ្រប់ភាគីទាំងអស់ ផ្តល់នូវការគាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសម្រេចទិសដៅផែនការ របស់ខ្លួនដែលបានកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ឱ្យបាន ២៧%ត្រឹមឆ្នាំ២០៣០ និងសន្យាបង្កើនចំនួនព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេស ឱ្យបានចន្លោះពី ៤៧ ទៅ ៦០%។ វិធានការសំខាន់ៗដែលកម្ពុជាបាន ចូលរួមចំណែកឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសកល រួមមាន ១) ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ២) ការរៀបចំនិងអនុវត្តផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ៣) ការបញ្ជ្រាប ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ (៤) ការកៀរគរ ធនធានសម្រាប់សកម្មភាពអាកាសធាតុ ៥) ការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ ថាមពលកកើតឡើងវិញនិងប្រសិទ្ធភាពថាមពល ៦) ការអភិរក្សព្រៃឈើ និង ៧) ការអនុវត្តគម្រោងនានាសំដៅកសាងភាពជន់របស់សហគមន៍ និងរបបចិញ្ចឹមជីវិតដែលមាននិរន្តរភាព។

ប្រធានCOP២៣ បានអំពាវនាវឱ្យរដ្ឋាភិបាលធំៗគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ សង្គមស៊ីវិល សហគមន៍សាសនា វិស័យឯកជន បុរស និងស្ត្រីទូទៅ នៅទូទាំងពិភពលោកសាមគ្គីគ្នាធ្វើសកម្មភាពអាកាសធាតុ រួមគ្នា ដើម្បីសកម្មភាពអាកាសធាតុឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ រហ័ស និងរួមគ្នា។ លទ្ធផលសំខាន់ៗនិងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់COP23 មានគូសបញ្ជាក់ នៅក្នុងប្រអប់។

ឯកឧត្តម យុត ចាន់ដារ៉ា អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន និងជាប្រធានប្រតិភូកម្ពុជា ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ នៅប្រទេសអាល្លឺម៉ង់

- លទ្ធផលCOP23៖ សេចក្តីសម្រេចបានមហិច្ឆតាមុនឆ្នាំ២០២០
- ▶ ជំរុញការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយCOP24 ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨
 - ▶ ការដាក់ឱ្យដំណើរការកិច្ចសន្ទនាTalanoa ២០១៨ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យបណ្តា ប្រទេស ឬរដ្ឋភាគី ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងបង្ហាញពីការអនុវត្តល្អៗ ដើម្បី បង្កើនមហិច្ឆតា រួមបញ្ចូលទាំងសកម្មភាពត្រៀមឆ្នាំ២០២០ សម្រាប់ការចូលរួម ចំណែករបស់ជាតិ (NDCs) តាមរយៈរបាយការណ៍ដែលត្រូវបញ្ជូននៅCOP24
 - ▶ ស្នើសុំប្រទេសជាសមាជិកពិធីសារក្សត្យ ផ្តល់សច្ចាប័នលើវិសោធនកម្មទីក្រុង ដូហាស្តីពីពិធីសារក្សត្យឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន
 - ▶ រៀបចំកិច្ចប្រជុំដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានអំពីការអនុវត្តនិងមហិច្ឆតាមុនឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយនិងការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកវិទ្យា និងការកសាងសមត្ថភាពនៅក្នុងCOP24 និង COP25 ។
 - ▶ នៅក្រោម "ចលនាហ្វីដឺសម្រាប់អនុវត្ត" ភាគីនានាបានសម្រេចចិត្តវិភាជ ថវិកាសម្រាប់អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងប៉ារីស ដើម្បីរៀបចំវិទ្យាសហគមន៍ មូលដ្ឋាននិងជនជាតិដើមភាគតិច បង្កើតផែនការសកម្មភាពយេនឌ័រសិក្សា ពិនិត្យមូលនិធិបន្ត និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំ ពីការបាត់បង់និងការខូចខាត។
 - COP24 នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ នៅប្រទេសប៉ូឡូញ។

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការអនុវត្ត

ការប្រកាសជាតិឱ្យប្រើប្រាស់ជាដ្ឋានការទូទាត់ ...

ភក្ដីទំព័រទី៣

យោងតាមអនុសាសន៍នៃក្របខណ្ឌនេះ និងកិច្ចពិភាក្សាជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព កម្មវិធីត្រៀមហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ នឹងគាំទ្រក្រសួងមួយដែលងាយរងគ្រោះនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាងគេចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ ដោយ ប្រើសកម្មភាពអាទិភាព ដើម្បីរៀបចំសំណើគម្រោងវិនិយោគមុនក្នុង ការស្វែងរកមូលនិធិអន្តរជាតិ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង បន្ថែមនិងប្រកបដោយនិរន្តរភាព ចាំបាច់ត្រូវការភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងក្នុង ស្រុកនិងអន្តរជាតិ ដើម្បីអនុវត្តអនុសាសន៍នៅក្នុងក្របខណ្ឌនេះ។

ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្តត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយមានការគាំទ្រពីកម្មវិធី ត្រៀមលក្ខណៈហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ (CF Ready) ។ កម្មវិធី CF Ready អនុវត្តដោយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ីម៉ង់ (GIZ) ក្រោមកិច្ចសហ ប្រតិបត្តិការនិងហិរញ្ញប្បទានដោយUSAID ដើម្បីបង្កើតផែនការជាតិ បន្ត (NAP) ។ ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត អាចទាញ យកពីតំណភ្ជាប់នេះ ឬ www.camclimate.org.kh ។ ភាសាខ្មែរអាច នឹងមាននៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។

សកម្មភាពពន្លឺភាពជិតដំណាក់កាលអនុវត្ត	
គម្រោងបន្តនៅដំណាក់កាលរៀបចំ (ដោយមាន កម្រិតខុសៗគ្នា) ដូច្នោះការអនុវត្តអាចធ្វើឡើងក្នុង រយៈពេលខ្លី (ប្រមាណមួយឆ្នាំ) ប្រសិនបើមានការ អនុវត្តលើសំណើមូលនិធិ។	ប៉ាន់ស្មានថា ៣០% នៃសកម្មភាព NAP ស្ថិតនៅ ក្នុងក្រុមនេះ។
សកម្មភាពពន្លឺភាពនៃគម្រោងដំណាក់កាលរៀបចំ	
គម្រោងបន្ត ឯកសារគោលគំនិត ឬ គំនិត ដែល ត្រូវរៀបចំផ្នែកបន្ថែម និង/ឬ ចាត់ចែងស្ថាប័នឱ្យ មាននិរន្តរភាព ដើម្បីអាចធ្វើការអនុវត្ត (ក្នុងរយៈ ពេលមួយឆ្នាំ)។	ប៉ាន់ស្មាន ៦០% នៃសកម្មភាពក្នុង NAP នឹងស្ថិត នៅក្នុងក្រុមនេះ។
សកម្មភាពពន្លឺភាពដែលរួមចំណែកបង្កើតក្នុងក្រុមការងារសម្រាប់ NAP	
កិច្ចផ្តួចផ្តើមអន្តរវិស័យនិង/ឬទូទាំងវិស័យ ដែល ចាំបាច់ដើម្បីសម្រួលការអនុវត្ត NAP។	ប៉ាន់ស្មាន ១០% នៃអាទិភាពសម្រាប់ NAP ស្ថិតនៅ ក្នុងក្រុមនេះ។
<i>កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ដើម្បីដាក់បញ្ចូល ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការកម្មវិធីវិនិយោគរបស់ក្រសួង ឆ្នាំ២០១៥ ថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ នៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន</i>	

សង្ខេបពីមូលដ្ឋាន

ភាពងាយរងគ្រោះនៃការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ប្រជាជន៤ នៅតំបន់វ៉ាមសារស្ទឹងត្រែង

តំបន់វ៉ាមសារស្ទឹងត្រែងត្រូវបានបង្កើតនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ និងបានក្លាយជាតំបន់ស្ថិតនៅក្នុងបញ្ជីតំបន់ដីសើមអន្តរជាតិសម្រាប់ អភិរក្សជីវៈចម្រុះជាសកលទាំងការអភិរក្សនិងការប្រើប្រាស់។ ការគ្រប់ គ្រងតំបន់វ៉ាមសារស្ទឹងត្រែង តម្រូវឱ្យមានតុល្យភាពរវាងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ការអភិរក្សប្រភេទសត្វ និងតម្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ប្រជា ពលរដ្ឋជាង១៣០០០នាក់ ដែលរស់នៅតំបន់នោះពឹងអាស្រ័យខ្លាំង លើតំបន់ដីសើមនេះ កំពុងមានការព្រួយបារម្ភកាន់តែខ្លាំងចំពោះការ គំរាមកំហែងបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

នៅឆ្នាំ២០១៧ មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តស្ទឹងត្រែង បានធ្វើការសិក្សាវាយ តម្លៃភាពងាយរងគ្រោះនៃការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ប្រជាជននៅតំបន់វ៉ាមសារ ស្ទឹងត្រែង។ ការសិក្សានេះបានរកឃើញអំពីកត្តាដែលរួមចំណែកបង្ក ភាពងាយរងគ្រោះដល់ប្រជាជននៅតំបន់វ៉ាមសារ ហើយជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ផែនការបន្តដែលនឹងជួយដល់មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត និង ជាពិសេសមន្ត្រីគ្រប់គ្រងតំបន់វ៉ាមសារ អាចឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាចម្បង នានាបង្កមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

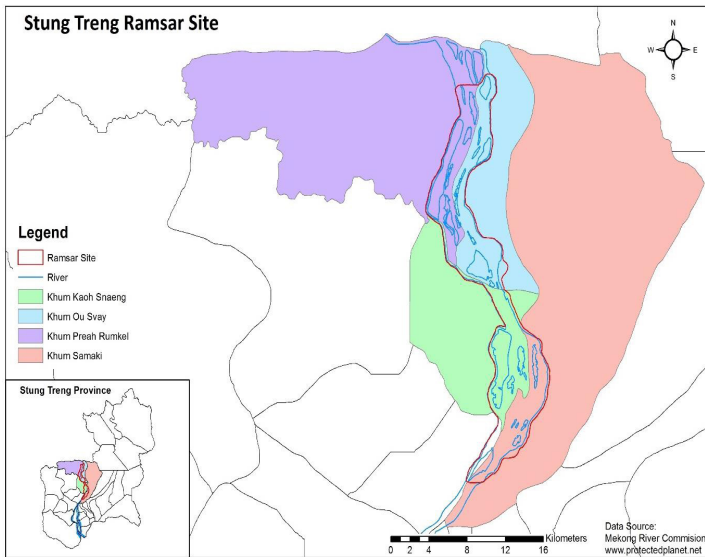
សន្ទស្សន៍ភាពងាយរងគ្រោះនៃជីវភាពរបស់ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋា- ភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(IPCC) មានផ្នែកចំនួន៣ (ភាពប្រឈម ភាពរស់ និងសមត្ថភាពបន្ត) ត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅ ក្នុងការសិក្សានេះ ដើម្បីវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះនៃជីវភាពក្នុងចំណោម គ្រួសារសំណាកចំនួន៣៥០គ្រួសារ ក្នុងនោះស្ត្រីជាមេគ្រួសារចំនួន ១០៥គ្រួសារ នៅក្នុងឃុំទាំងបួនរបស់តំបន់នោះ គឺឃុំព្រះរំកិល, កោះស្នែង អូស្វាយ និងសាមគ្គី។ ម៉ូដែលអាកាសធាតុចំនួនពីរ ត្រូវបានប្រើជាផ្នែក សំខាន់នៃភាពប្រឈម។

ការសិក្សាបានរកឃើញថាឃុំទាំងបួនគឺងាយរងគ្រោះដោយសារ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក្នុងនោះឃុំព្រះរំកិលនិងឃុំកោះស្នែងងាយ រងគ្រោះខ្លាំងបំផុត។ ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ មានភាពងាយរងគ្រោះនឹងការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាងបុរស ដោយសារតែសមត្ថភាពសម្របខ្លួន ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ភាពពឹងផ្អែកលើសេដ្ឋកិច្ចសង្គម យុទ្ធសាស្ត្រជីវភាព និងបណ្តាញសង្គមរបស់ពួកគាត់នៅទាប។ ឃុំទាំងនេះ គឺងាយរងគ្រោះដោយសារទឹកជំនន់ ដោយសារតែភាពប្រឈមខ្ពស់ កង្វះខាតប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន ហើយការត្រៀមបង្ការមានកម្រិតទាប។

ការសិក្សាបានរកឃើញថាប្រជាជនភាគច្រើនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ វ៉ាមសារមិនធ្លាប់ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល និងមិនដឹងពីរបៀបឆ្លើយតប នឹងស្ថានភាពលំបាកទាំងនេះឡើយ។ ឧទាហរណ៍ ភាពលំបាកក្នុងការ

បទសម្ភាសន៍មួយជាមួយមេគ្រួសារជាស្ត្រីនៅឃុំព្រះរំកិល ខេត្តស្ទឹងត្រែង នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧

ទីតាំងសិក្សានៃតំបន់វារីសារស្ទឹងត្រែង

ទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពទប់ស្កាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់និងគ្រុនឈាម។ ទោះបីជាមានផលប៉ះពាល់បង្កើតបំផ្លាញដំណាំម្តងហើយម្តងទៀតពី ទឹកជំនន់ ក៏ប្រជាជនមិនបានកែប្រែបច្ចេកទេសធ្វើកសិកម្មដែលមាន ភាពធន់ ឬប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រចិញ្ចឹមជីវិតប្រសើរជាងមុនឡើយ។

ការថែទាំប្រមូលផលផ្លែឈើឧស្ម័នខ្នាតមធ្យមសម្រាប់បរិស្ថានភ្នាត

ប្រទេសកម្ពុជាមានសក្តានុពលបច្ចេកទេសច្រើនសម្រាប់ឡដីឧស្ម័ន លក្ខណៈគ្រួសាររហូតដល់៨៩០០០០គ្រួសារនិងឡដីឧស្ម័នលក្ខណៈ ពាណិជ្ជកម្មខ្នាតមធ្យមនិងខ្នាតធំ ជាច្រើនរយកន្លែង។ បច្ចេកវិទ្យានេះ រួមចំណែកកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដោយបានបំប្លែង មេតានេចេញពីលាមកសត្វ ទៅជា ដីឧស្ម័នដែលអាចដុតបង្កើតជា ថាមពល។ ទោះជាយ៉ាងណា ឡដីឧស្ម័នលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មមិនទាន់ ត្រូវបានលើកកម្ពស់ឱ្យបានទូលំទូលាយនៅកម្ពុជានៅឡើយទេ។

ឡដីឧស្ម័នខ្នាតមធ្យមដែលមានបច្ចេកវិទ្យាឆ្លាតខាងបរិស្ថាន កំពុង មានការសិក្សានិងសាកល្បងនៅកម្ពុជាចាប់តាំងពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយកម្មវិធីឡដីឧស្ម័នជាតិ គាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុពីនាយកដ្ឋានប្រែប្រួល អាកាសធាតុនិងកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCA) ។ គោលដៅចម្បងរបស់ឡដីឧស្ម័នប្រភេទនេះ គឺដើម្បីបំប្លែងការបញ្ចេញ

ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការ សិក្សានេះបានដាក់ចេញនូវអនុសាសន៍សំខាន់ៗរួមមាន៖

- ▶ បង្កើតប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន ដូចជាការប្រើប្រាស់វិទ្យុសហគមន៍ ការឆ្លើយតបបន្ទាន់ និងផែនការវាយតម្លៃ (ឧ. ផ្លូវទៅទីទួលនិង ជម្រកសុវត្ថិភាព ក្រុមជួយសហគមន៍ជួយជនងាយរងគ្រោះ)
- ▶ ផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការគាំពារសុខភាព។ ឧ. សុវត្ថិភាព ម្ហូបអាហារ អនាម័យ និងជំនួយបឋម។
- ▶ បង្កើតផែនការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយដើម្បីកាត់បន្ថយផល ប៉ះពាល់នៃគ្រោះទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត។
- ▶ បញ្ចូលគ្រួសារទាំងជាបុរស ស្ត្រី និងជនងាយរងគ្រោះ ក្នុងការ រៀបចំផែនការកាត់បន្ថយហានិភ័យ។

ការសិក្សានេះ បានផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីកម្រិតនិងមូលហេតុនៃភាព ងាយរងគ្រោះរបស់ឃុំក្នុងតំបន់វារីសារ ហើយអនុសាសន៍ទាំងនេះ អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់រៀបចំផែនការបន្ស៊ានឹងប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ជាលទ្ធផល មេរៀនមួយចំនួនដែលទទួលបានពីការអនុវត្តគម្រោងនៅ ក្នុងតំបន់នេះ អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គ្រប់គ្រងសហគមន៍ ដូចជាការ គ្រប់គ្រងទឹក និងបច្ចេកទេសកសិកម្ម ជាដើម។

ឡដីឧស្ម័នខ្នាតមធ្យមផ្ទុកលាមកជ្រូក ក្នុងស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

ឧស្ម័នពីលាមកសត្វដ៏ច្រើនទៅជាថាមពលដី៖ សម្រាប់ផលិតអគ្គីសនី និងដើម្បីកែលម្អសុខភាពបសុសត្វ ដូចជា ការលុបបំបាត់ក្លិនស្អុយ និងកង្វះទីតាំងបង្ហូរលាមកសត្វចូលក្រោមដីឬស្រះ។ សកម្មភាពមួយ ចំនួនរបស់កម្មវិធីឡដីឧស្ម័នថ្នាក់ជាតិ រួមមាន៖

- ១) ការរៀបចំសិក្សាអំពីគំរូខ្នាតមធ្យម
- ២) ការជ្រើសរើសម្ចាស់កសិដ្ឋានដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសាកល្បង
- ៣) ការសាងសង់ឡដីឧស្ម័នដែលបំបាក់បច្ចេកវិទ្យាសមស្រប ទៅនឹងម៉ាស៊ីនផលិតអគ្គីសនី
- ៤) ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃត្រឹមត្រូវទៅលើគំរូសាកល្បងនេះ។

បច្ចុប្បន្ននេះ កម្មវិធីឡដីឧស្ម័នជាតិ កំពុងសាងសង់សាកល្បង ឡដីឧស្ម័នខ្នាតមធ្យមនេះ នៅក្នុងកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមជ្រូកចំនួនបីកន្លែង ផ្សេងគ្នាក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដែលកែច្នៃលាមកជ្រូកសរុបប្រមាណ១១៣១ តោន ដោយមានសក្តានុពលកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិក សមមូលប្រមាណ៣៤០០ តោនក្នុងមួយឆ្នាំ។

លោក យុត ប៉ុង ម្ចាស់កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមជ្រូក សរុប ១២០០ក្បាល នៅស្រុកបាសេដ្ឋ បានស្ម័គ្រចិត្តដំឡើងឡដីឧស្ម័នខ្នាតមធ្យមនេះក្នុង ឆ្នាំ២០១៧។ លោកក្នុង បានបន្តថា “ដោយមានជំនួយហិរញ្ញវត្ថុពីកម្មវិធី [NBP] ខ្ញុំបានបំបាក់ម៉ាស៊ីនភ្លើងមួយគ្រឿងដែលមានសមត្ថភាពផលិត អគ្គីសនី ៦០kVA អាចជួយសន្សំសំចៃថ្លៃចំណាយអគ្គីសនីប្រចាំខែ ប្រហែល ៣០% ទៅ ៥០%”។

លោកក្នុងក៏បានចាប់អារម្មណ៍ថា ឡដីឧស្ម័ននេះបានដោះស្រាយ បញ្ហាចម្បងមួយរបស់គាត់ គឺការខ្វះកន្លែងបង្ហូរលាមកសត្វពីកសិដ្ឋាន របស់គាត់។ គាត់និងកសិករជិតខាង បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ពីរបៀបប្រើប្រាស់ដីឡដីឧស្ម័នដែលជាអនុផលនៃដំណើរការផលិត

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនឹងបង្កឱ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ...

ភារីទី១៧

ស្ថាប័នបង្ហាញសាកលវិទ្យាល័យប្រើប្រាស់ដីឡឆើរឡឆើរនៅស្រុកបរសេដ្ឋី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ នាខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧

ដីឡឆើរឡឆើរ សម្រាប់បង្កើនទិន្នផលដំណាំនិងបង្កើនជីវជាតិដីបានយូរអង្វែង។ ពួកគាត់បានយល់ដឹងថាដីឡឆើរឡឆើរ គឺជាដីមានសុវត្ថិភាពសរីរាង្គ និងវា ដែលអាចប្រើបានចំពោះដំណាំ និងដើមឈើគ្រប់ប្រភេទ ហើយដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវរចនាសម្ព័ន្ធដី និងជីវជាតិដី ស្ទើរតែគ្រប់ប្រភេទ។

បច្ចេកវិទ្យាដីឡឆើរឡឆើរខ្ពស់ខ្ពស់នឹងបង្កើតការចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងពីម្ចាស់កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមជ្រូក ព្រោះវាអាចកាត់បន្ថយថ្លៃផលិតកម្ម (ឧ. កាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយថាមពល ឬដី)។ ក្រៅពីនេះ បច្ចេកវិទ្យានេះរួមចំណែកកាត់បន្ថយការបញ្ចេញកាបូនពីខ្សែចង្វាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចប្រភេទនេះ។ ទោះជាយ៉ាងក្តី កម្មវិធីនៅតែត្រូវការកិច្ចគាំទ្របន្ថែមទៀត ដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនៃបច្ចេកវិទ្យានេះទៅកាន់កន្លែងផ្សេង និងបង្កើនអត្រាទទួលយកបច្ចេកវិទ្យាដែលបច្ចេកកម្មទាបនិងមិនប៉ះពាល់បរិស្ថាន។

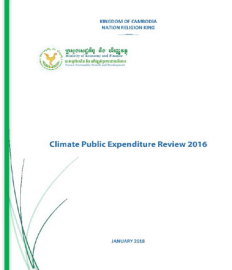
ការចេញផ្សាយបន្ទាប់...

ការបញ្ចូលឯកសារប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាអប់រំថ្នាក់ជាតិ

ឯកសារអប់រំស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (ថ្នាក់ទី១០ ១១ និង១២) បានបង្រៀនសាកលវិទ្យាល័យចំនួន១០ ហើយគ្រោងនឹងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ផ្លូវការនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨។ ឯកសារអប់រំនេះ ត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមបច្ចេកទេសនៃនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សានៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដែលគាំទ្របច្ចេកទេសដោយនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងកម្មវិធីCCCA។ សៀវភៅនេះ មាន៣កម្រិតផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងរបស់មន្ត្រីអប់រំ គ្រូបង្រៀនសិស្សានុស្សិតអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមរយៈការបញ្ចូលខ្លឹមសារប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាអប់រំថ្នាក់ជាតិ។ ការងារនេះកំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សា ដែលជាផ្នែកមួយនៃគម្រោង “ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងវិស័យអប់រំ”។

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនាពេលខាងមុខ

ការពិនិត្យចំណាយសាធារណៈពាក់ព័ន្ធអាកាសធាតុ (CPER) ឆ្នាំ២០១៦ ដែលសិក្សាដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់នូវបច្ចុប្បន្នភាពលើការចំណាយសាធារណៈពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធឆ្នាំ២០១៦ ដោយវិភាគទិន្នន័យចំណាយសាធារណៈសម្រាប់ក្រសួងនិងស្ថាប័ន១៥ ដែលបានរៀបចំផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការសិក្សាបង្ហាញថាការចំណាយពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានបន្តធ្លាក់ចុះចំនួន១២% នៅឆ្នាំ២០១៦ បន្ទាប់ពីការធ្លាក់ចុះ៩% នៅឆ្នាំ២០១៥ ដោយសារតែការកាត់បន្ថយហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុយ៉ាងលឿនពីប្រភពខាងក្រៅ (២១%) ដែលច្បាស់ជាងនេះគឺការកាត់បន្ថយជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការជាប្រចាំ (រួមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល) ចំពោះកម្ពុជាប្រហែល១០% នៅឆ្នាំ២០១៦។ CPER ២០១៦ នឹងបោះពុម្ពផ្សាយនៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗនាពេលខាងមុខ

- ខែមករា សិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីយន្តការគណនាកាបូនរួមគ្នាក្នុងបច្ចេកវិទ្យាបញ្ចេញកាបូនទាប
- ខែមករា វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាតិស្តីពីការធ្វើប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ALU សម្រាប់ចងក្រងនិងវិភាគទិន្នន័យការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីវិស័យកសិកម្ម ការប្រើប្រាស់ដី នៅកម្ពុជា

- ខែកុម្ភៈ ការចុះវាយតម្លៃការបង្រៀនឯកសារអប់រំស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅក្នុងវិទ្យាល័យចំនួន១០។
- ខែកុម្ភៈ កិច្ចប្រជុំលើកទី១២នៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធីCCCA
- ខែមីនា សិក្ខាសាលាពិគ្រោះថ្នាក់ជាតិស្តីពីឯកសារអប់រំស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

សម្រាប់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុឬឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ សូមតាមដានគេហទំព័រ www.camclimate.org.kh

គាំទ្រដោយ

កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា
CAMBODIA CLIMATE CHANGE ALLIANCE

Implemented by: Supported by:

ទំនាក់ទំនង

នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
 អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
 ស្ថិតក្នុងក្រសួងបរិស្ថាន អគារមេតកតេដា ដីឡូត៍លេខ៥០៣ ផ្លូវកៅស៊ូអមមាត់ទន្លេបាសាក់
 សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
 ទូរស័ព្ទ៖ +៨៥៥ ២៣ ៦៤០ ៣៨៣៣ | សារអេឡិចត្រូនិច៖ admin@camclimate.org.kh
 គេហទំព័រ៖ www.camclimate.org.kh